

Aleksander Pyrzyk

Ochrona tymczasowa parku, ogrodu lub innej formy zaprojektowanej zieleni zabytkowej objętej postępowaniem o wpis do rejestru zabytków w świetle aktualnej wykładni przepisów

Abstrakt

Ochronę tymczasową parku, ogrodu lub innej formy zaprojektowanej zieleni zabytkowej objętej postępowaniem o wpis do rejestru zabytków reguluje obecnie art. 10a Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (u.o.z.o.z.). Przepis ten wprowadzony nowelizacją z 2017 r. stał się przedmiotem licznych dyskusji, sporów doktrynalnych i wystąpień Rzecznika Praw Obywatelskich. Na przestrzeni lat judykatura wypracowała szereg analiz dotyczących wykładni przepisu, który do dnia dzisiejszego nie został znowelizowany. Artykuł ten skupia swą optykę na parkach, ogrodach oraz innych formach zieleni zabytkowej, które zostały objęte postępowaniem o wpis do rejestru zabytków. Wyjście od wąskiego zagadnienia pozwala przybliżyć doniosłość problemu, z jakim mamy do czynienia, zwracając uwagę na problematykę bardziej uniwersalną – dotyczącą postępowań wpisujących do rejestru zabytków inne nieruchomości wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1 u.o.z.o.z.

Analiza zastosowania art. 10a u.o.z.o.z. została poprzedzona uzasadnieniem wprowadzenia regulacji. Następnie rozważania zostały skierowane na praktyczny aspekt funkcjonowania przepisu. Praktyka stosowania ochrony tymczasowej oraz liczne orzecznictwo sądów administracyjnych pokazały zarówno mocne, jak i słabe strony przepisu. Omówione na kanwie niniejszego przepisu spory doktrynalne na przestrzeni lat znalazły swoje rozwiązania. Natomiast pewne wątpliwości interpretacyjne czy brak regulacji wszystkich kwestii istotnych dla ochrony i zachowania dziedzictwa zostały omówione wraz z propozycją zmian legislacyjnych w przyszłości.

Słowa kluczowe: ochrona zabytków – ogród historyczny – ochrona tymczasowa